

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės direktoriaus

2019 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. V1-219

Viešoji įstaiga Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė
(Įstaigos pavadinimas)

1	2	4	2	4	7	5	2	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(kodas)

**GYDYTOJO PSICHIATRO
PAREIGINIAI NUOSTATAI**

**I SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI**

1. Gydytoju psichiatru dirbti priimamas asmuo, baigęs universitetines medicinos studijas ir psichiatrijos rezidentūrą, turintis licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal gydytojo psichiatro profesinę kvalifikaciją ir galintis atlikti psichikos sutrikimų diagnozavimą, gydymą ir profilaktiką. Užsienyje įgyta gydytojo psichiatro profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Gydytojas psichiatras savo veikloje privalo vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, Sveikatos apsaugos ministro įsakymais, medicinos normomis, Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės (toliau – ligoninė) įstatais, ligoninės vidaus tvarkos taisyklėmis, kolektyvine sutartimi, ligoninės direktoriaus įsakymais, medicinos normomis, patvirtintomis procedūromis, metodikomis, darbo instrukcijomis, darbuotojų elgesio kodeksu, kitais lokaliniais ligoninės ir teisės aktais bei šia pareigų instrukcija.

3. Gydytojo psichiatro profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo psichiatro profesinę kvalifikaciją suteikusias studijas, nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją ir susipažindamas su psichiatrijos mokslo ir praktikos naujovėmis. Kvalifikaciniai reikalavimai gydytojui psichiatrai reglamentuoti Medicinos normoje MN 53 „Gydytojas psichiatras. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“.

4. Gydytojas psichiatras pavaldus skyriaus vedėjui.

5. Gydytojas psichiatras pavaduoja kitus atitinkamos kvalifikacijos ligoninės gydytojus (gydytojus psichiatrus, gydytojus psichiatrus – vyr. ordinatorius ar kt.) jų atostogų, ligos, komandiruotės metu ar esant būtinybei. Be rašytinio sutikimo kito skyriaus darbuotojo pavadavimas negali trukti ilgiau kaip 60 dienų per kalendorinius metus.

6. Vadovaujantis direktoriaus nurodymu – gali pavaduoti skyriaus vedėją.

7. Gydytoją psichiatrą skiria ir atleidžia iš pareigų, nustato jų pareiginius atlyginimus, sudaro rašytines darbo sutartis ligoninės direktorius.

II SKYRIUS KOMPETENCIJA

8. Gydytojas psichiatras, teikdamas psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, turi:

8.1. žinoti:

8.1.1. psichikos sveikatos priežiūros paslaugas reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus;

8.1.2. psichikos sutrikimų diagnostiką, šiuos sutrikimus turinčių pacientų gydymo, medicininės ir socialinės reabilitacijos principus ir reikalavimus;

8.1.3. biopsichosocialinę neįgalumo sampratą ir gebėti taikyti visapusiško požiūrio į asmenį principą;

8.1.4. suicidologijos pagrindus;

8.1.5. pagrindinius psichologijos tyrimus, jų reikšmingumą nustatant psichikos sutrikimus;

8.1.6. psichoterapijos pagrindus ir indikacijas, rodančias, kada reikia gydyti psichoterapija;

8.1.7. pagrindinius nervų ligų tyrimo būdus;

8.1.8. stacionarinio gydymo ir priverstinio hospitalizavimo tvarką bei indikacijas;

8.1.9. priklausomybės pacientų medicininės ir socialinės reabilitacijos principus;

8.2. gebėti:

8.2.1. įvertinti savižudybės grėsmės laipsnį, ir pagal kompetenciją suteikti medicinos pagalbą;

8.2.2. įvertinti psichopatologines būkles, kurioms esant taikoma būtinoji pagalba;

8.2.3. nustatyti psichikos sutrikimus, dėl kurių negalima leisti įsigyti civilinio ginklo, kai reikia nutraukti ilgesnį kaip dvylikos savaičių nėštumą, kai draudžiama vairuoti mechanines transporto priemones;

8.2.4. nustatyti transporto priemonių vairuotojų ir kitų asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo būseną;

8.2.5. atlikti laikinojo nedarbingumo ekspertizę, išduoti elektroninius nedarbingumo pažymėjimus;

8.2.6. rengti dokumentus ir (arba) elektronines formas Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (arba jos teritoriniam skyriui);

8.2.7. rengti kreipimąsi teismui dėl psichikos ir elgesio sutrikimų turinčio paciento priverstinio hospitalizavimo ir (ar) priverstinio gydymo pratęsimo;

8.2.8. nustatyti medicininės indikacijas ir kontraindikacijas dėl asmens apgyvendinimo socialinės globos įstaigoje;

8.2.9. nustatyti atskirų asmenų grupių profesinį tinkamumą;

8.2.10. konsultuoti pacientų globėjus paciento raidos, emocijų, elgesio, psichikos sveikatos klausimais, informuoti pacientų globėjus apie ligos ypatumus, gydymo taktiką, palaikomojo-priešrecidyvinio gydymo būtinumą, bendravimo su pacientu ypatumus;

8.2.11. dirbti komandoje su kitais ligoninės specialistais;

8.2.12. savarankiškai planuoti užduotis, operatyviai spręsti su tiesioginėmis darbo funkcijomis susijusius klausimus, mobilizuoti išteklius išskylančioms problemoms spręsti;

8.2.13. dirbti kompiuteriu (MS Word, MS Excel, MS Power Point, MS Outlook programomis, teisinės bazės informacinė sistema, kitomis ligoninės naudojamomis informacinėmis sistemomis) ir naudotis organizacine technika vykdant darbo funkcijas;

8.3. išmanyti:

8.3.1. bendrąją psichopatologiją (psichikos sutrikimų simptomus ir sindromus), jos biologinius ir psichologinius mechanizmus, šių sutrikimų įtaką paciento elgesiui, tikėtiną grėsmę paties ligonio ar aplinkinių žmonių sveikatai, gyvybei, turtui;

8.3.2. priklausomybės sutrikimų simptomus ir sindromus, jų biologinius ir psichologinius mechanizmus, įtaką paciento elgesiui, galimus gretutinius sutrikimus;

8.3.3. asmenybės, gydytojo ir ligonio tarpusavio santykių psichologiją;

8.3.4. aprobuotus biologinius psichikos sutrikimų gydymo būdus ir jų taikymą praktikoje;

8.3.5. priklausomybės ligų medikamentinio gydymo principus ir galimas komplikacijas;

8.3.6. antipsichozinių vaistų veikimo mechanizmus, jų vartojimo indikacijas, kontraindikacijas, nepageidautinus efektus ir gydymo komplikacijas;

8.3.7. antidepresantų veikimo mechanizmus, jų vartojimo indikacijas, kontraindikacijas, nepageidautinus efektus ir gydymo komplikacijas;

8.3.8. nuotaikos stabilizatorių veikimo mechanizmus, jų vartojimo indikacijas, kontraindikacijas, nepageidautinus efektus ir gydymo komplikacijas;

8.3.9. trankviliantų veikimo mechanizmus, jų vartojimo indikacijas, kontraindikacijas, nepageidautinus efektus, prasidedančio pripratimo ir priklausomybės požymius ir gydymo komplikacijas;

8.3.10. nootropų veikimo mechanizmus, jų vartojimo indikacijas, kontraindikacijas, nepageidautinus efektus ir gydymo komplikacijas;

8.3.11. priklausomybės ligų farmakoterapijos opioidiniais vaistinėmis preparatais indikacijas, kontraindikacijas ir komplikacijas;

8.3.12. psichikos ir elgesio sutrikimų turinčių bei priklausomybės ligomis sergančių pacientų psichosocialinės rehabilitacijos pagrindus, tikslus ir priemones;

8.3.13. psichikos ligonių slaugos principus.

III SKYRIUS

PAREIGOS

9. Gydytojas psichiatras privalo:

9.1. raštu išipareigoti saugoti ir neatskleisti asmens duomenų ir kitą konfidencialią informaciją;

9.2. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

9.3. jo kompetencijai nepriskirtais atvejais siųsti pacientą konsultuoti ir gydyti pas atitinkamos srities specialistą;

9.4. bendradarbiauti su kitais asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialinės rūpybos darbuotojais bei specialistais;

9.5. propaguoti sveiką gyvenimą, psichikos sutrikimų prevencijos ir psichikos sveikatos tausojimo bei gydymo priemones;

9.6. įgyvendinti privalomasias sveikatos priežiūros programas;

9.7. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

- 9.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 9.9. laikytis Medicinos praktikos licencijavimo taisyklių;
 - 9.10. tvarkyti medicinos praktikos dokumentus;
 - 9.11. paaiškinti gydytojo psichiatro praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;
 - 9.12. taikyti tik įteisintus Lietuvoje tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus;
 - 9.13. dalyvauti, teikti išvadas bei rekomendacijas direktoriaus įsakymu sudarytose darbo grupėse, komisijose, tarybose;
 - 9.14. atlikti kitas pareigas, jeigu jos numatytos skyriaus, kuriame dirba gydytojas psichiatras, darbą reglamentuojančiuose vidaus dokumentuose arba gydytojo psichiatro pareigų instrukcijoje.
10. Gydytojas psichiatras atlieka šiuos darbus:
- 10.1. apžiūri ir aprašo naujai atvykusius jam paskirtus gydyti pacientus per 1 val., o sujaudintus – nedelsiant (nesant skyriaus vedėjo, apžiūri visus naujai atvykusius gydyti pacientus per 1 val., o sujaudintus – nedelsiant);
 - 10.2. numato kiekvieno jo gydomo paciento tyrimo ir gydymo planą, suderina jį su skyriaus vedėju;
 - 10.3. išsamiai ir pacientui suprantamai paaiškina apie jo psichikos sutrikimus, skiriamų vaistų veikimą, galimus pašalinio veikimo reiškinius, orientacinę gydymo trukmę;
 - 10.4. teikia pacientams ir jų artimiesiems suprantama forma informaciją apie priklausomybės ligas, jų eigą, būdingus gretutinius susirgimus, išėjis, gydymo galimybes ir alternatyvas, galimas komplikacijas;
 - 10.5. jeigu pacientas nesutinka su hospitalizavimu ir gydymu, nedelsiant informuoja skyriaus vedėją ir pacientą bei paruošia medicininius dokumentus Gydymo konsultacinei komisijai (toliau – GKK);
 - 10.6. informuoja skyriaus vedėją apie diagnostikos ir gydymo problemas, specialistų konsultacijų paskyrimą;
 - 10.7. kasdien vizituoja kuruojamus pacientus, ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę dalyvauja bendrose vizitacijose;
 - 10.8. laiku užpildo ir pristato medicininius ir kitus reikalaujamus dokumentus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (ar jos teritoriniam skyriui), kreipimąsi į teismą ir GKK išvadą dėl paciento priverstinio hospitalizavimo ir gydymo;
 - 10.9. kokybiškai ir laiku rašo Gydymo stacionare istorijas;
 - 10.10. per 3 dienas suformuluoja klinikinę paciento diagnozę; esant reikalui diagnozę patikslinti, pagrindžia tai Gydymo stacionare istorijoje, numato būtinus papildomus tyrimus, specialistų konsultacijas, kitą papildomą informaciją ir suderina su skyriaus vedėju naują tyrimo ir gydymo planą;
 - 10.11. Gydymo stacionare istorijoje reguliariai ir išsamiai aprašo paciento psichikos būklės pasikeitimų dinamiką, keičiant gydymą, pagrindžia pakeitimų tikslingumą;
 - 10.12. atlieka laikinojo nedarbingumo ekspertizę pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus;

10.13. informuoja skyriaus vedėją, psichikos sveikatos slaugytoją apie pacientus, kuriems reikalinga intensyvi slauga, stebėjimas ir gydymas;

10.14. numato ir derina su skyriaus vedėju pacientų išrašymą iš stacionaro, perkėlimą į kitą skyrių ar kitą sveikatos priežiūros įstaigą;

10.15. išvykus pacientui, išvykusiojo iš stacionaro asmens statistinę kortelę tą pačią dieną, o Gydymo stacionare istoriją ir jos išrašą per 3 dienas atiduoda med. statistikai;

10.16. informuoja skyriaus vedėją arba ligoninės administraciją apie paciento ir skyriaus personalo nusižengimus vidaus tvarkos taisyklėms, avarines situacijas ar kitus nepageidaujamus, ekstrordinarius atvejus, dalyvauja rizikų stebėsenoje ir valdyme;

10.17. kontroliuoja kaip skyriaus slaugos specialistai ir kiti med. darbuotojai vykdo gydytojo paskyrimus, slaugo ir prižiūri pacientus;

10.18. dalyvauja skyriaus gamybiniuose pasitarimuose, teikia pasiūlymus skyriaus darbo gerinimo klausimais;

10.19. budi ligoninėje pagal Priėmimo - skubios pagalbos skyriuje sudarytą grafiką;

10.20. budėjimo metu:

10.20.1. atvyksta laiku į paskirtą budėjimą;

10.20.2. atlieka medicininę apžiūrą neblaivumui (girtumui) ar apsvaigimui nustatyti ir esant iškvietimui į ligoninės stacionarinį skyrių, nedelsiant suteikia reikiamą pagalbą pacientui ir apie tai aprašo ligos istorijoje;

10.20.3. iškviečia GMP brigadą (reanimacinę, kardiologinę ir kt.), jei to reikalauja paciento būklė ir susitaria dėl perkėlimo į kitą stacionarą;

10.20.4. konsultuoja, apžiūri ir suteikia būtiną pagalbą budėjimo metu atvykusiems pacientams;

10.21. savo kompetencijos ribose renka ir teikia informaciją reikalingą ligoninės rengiamoms ataskaitoms;

10.22. nustatyta tvarka praneša teritoriniam Visuomenės sveikatos centrui apie išaiškintą ar įtariamą ūminę infekcinę ligą;

10.23. kontroliuoja saugaus darbo ir priešgaisrinės apsaugos taisyklių laikymąsi;

10.24. šios pareigybės kompetencijos ribose vykdo kitas administracines – organizacines funkcijas.

IV SKYRIUS

TEISĖS

11. Gydytojas psichiatras turi teisę:

11.1. verstis gydytojo psichiatro praktika MN 53:2005 kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

11.2. turėti spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.3. išrašyti receptus;

11.4. išduoti asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas);

11.5. konsultuoti asmenis;

11.6. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams, gali sukelti realų pavojų paciento arba jo paties gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

- 11.7. nustatyti žmogaus mirties faktus;
- 11.8. gauti darbui būtiną informaciją apie asmenų psichikos sveikatos būklę bei kitais psichikos sveikatos priežiūros klausimais;
- 11.9. kelti profesinę kvalifikaciją;
- 11.10. pasinaudoti kitomis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais teisėmis.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

12. Gydytojas psichiatras už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą pareigų vykdymą, bioetikos reikalavimų pažeidimą, kompetencijos ir teisių viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

13. Darbuotojas vykdydamas darbo funkcijas privalo užtikrinti su darbo veikla susijusių asmens duomenų apsaugą bei vadovautis Lietuvos Respublikos bei ligoninės vidaus teisės aktais reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą.

Su pareiginiiais nuostatais susipažinau, įsipareigoju juos vykdyti:

(vardas, pavardė, parašas, data)